

İndirilme Tarihi

02.02.2026 14:42:40

İLH216 - FELSEFE TARİHİ II - İlahiyat Fakültesi - İlahiyat

Genel Bilgiler

Dersin Amacı

Bu dersin amacı, Helenistik dönem ve Batı Orta Çağ felsefesinin temel dinamiklerini, özellikle Aristoteles sonrası düşünürlerin fikirlerine odaklanarak incelemektir.

Dersin İçeriği

Ders kapsamında, Aristoteles sonrası Helenistik okulların (Stoacılık, Epikürizm, Skeptisizm) temel öğretileri ve bu düşüncelerin Batı Orta Çağ felsefesine geçiş süreçleri ele alınmaktadır. Özellikle inanç ve akıl arasındaki ilişki bağlamında, antik mirasın Orta Çağ teolojik ve felsefi tartışmalarını nasıl şekillendirdiği üzerinde durulmaktadır."

Dersin Kitabı / Malzemesi / Önerilen Kaynaklar

Felsefe Tarihi, Edit. Prof. Dr. Celal Türer, Bilay Yayınları, 2021. Anthony Kenny, Batı Felsefesinin Yeni Tarihi Cilt 1: Antik Felsefe, (İstanbul: Küre Yayınları, 2017).

Planlanan Öğrenme Etkinlikleri ve Öğretme Yöntemleri

Anlatım, Tartışma ve Soru-Cevap

Ders İçin Önerilen Diğer Hususlar

Konular için her dersten önce gerekli görüldüğünde başka kaynaklar önerilecektir.

Dersi Veren Öğretim Elemanı Yardımcıları

yardımcı eleman yoktur.

Dersin Verilişi

derste genellikle anlatım ve tartışma yöntemi kullanılacak olup bazı konular öğrenciler tarafından sunulacaktır

Dersi Veren Öğretim Elemanları

Doç. Dr. Ömer Ceran Arş. Gör. Dr. Abdussamet Özkan

Program Çıktısı

- Hellenistik dönemin temel felsefi okullarını tanıma: Stoacılık, Epikürizm ve Skeptisizm gibi Aristoteles sonrası okulların ahlak ve doğa görüşlerini ayırt edebilme.
- Yeni Platonculuğun metafizik yapısını çözümleme: Plotinus'un "Bir" (The One) kavramı ve sudur (emanation) teorisinin antik felsefe ile Orta Çağ düşüncesi arasındaki köprü rolünü açıklayabilme.
- Patristik felsefe ve Hristiyan dogmalarının oluşumunu değerlendirme: Kilise Babalarının (Patristik dönem) Grek felsefesini Hristiyan teolojisiyle nasıl sentezlediğini ve akıl-inanç ilişkisini nasıl kurguladığını tartışabilme.
- Antik mirasa dayalı felsefi sürekliliği kavrama: Hellenistik ve Yeni Platoncu kavramların Patristik dönem üzerindeki etkilerini izleyerek, Batı düşüncesindeki tarihsel sürekliliği eleştirel bir şekilde analiz edebilme.
- Skolastik yöntemi (akıl-inanç sentezi) kavrayarak, Thomas Aquinas gibi düşünürlerin Aristoteles mantığını Hristiyanlık ile nasıl birleştirdiğini açıklayabilme
- Hümanizm ve insanmerkezcilik ekseninde, Rönesans'ın Orta Çağ'dan kopuşunu ve modern bilim ile siyasetin doğuşunu açıklayabilme.

Sıra	Hazırlık Bilgileri	Laboratuvar	Öğretim Metodları	Teorik	Uygulama
1	Felsefe Tarihi, Edit. Prof. Dr. Celal Türer, Bilay Yayınları, 2021, ss. 205-215		Anlatım, Tartışma, Soru-Cevap	Helenistik felsefe: Stoa Okulu	
2	Felsefe Tarihi, Edit. Prof. Dr. Celal Türer, Bilay Yayınları, 2021, ss. 215-220		Anlatım, Tartışma, Soru-Cevap	Helenistik felsefe: Epikürosçuluk	
3	Felsefe Tarihi, Edit. Prof. Dr. Celal Türer, Bilay Yayınları, 2021, ss. 220-224		Anlatım, Tartışma, Soru-Cevap	Helenistik felsefe: Şüphecilik	
4	Felsefe Tarihi, Edit. Prof. Dr. Celal Türer, Bilay Yayınları, 2021, ss. 225-236		Anlatım, Tartışma, Soru-Cevap	Plotinus felsefesi ve Yeni Platoncu Felsefe Okulları	
5	Felsefe Tarihi, Edit. Prof. Dr. Celal Türer, Bilay Yayınları, 2021, ss. 225-236		Anlatım, Tartışma, Soru-Cevap	Plotinus felsefesi ve Yeni Platoncu Felsefe Okulları	
6	Felsefe Tarihi, Edit. Prof. Dr. Celal Türer, Bilay Yayınları, 2021, ss. 237-246		Anlatım, Tartışma, Soru-Cevap	Paristik Felsefe: Latin Batı Orta Çağ Felsefesi	
7	Felsefe Tarihi, Edit. Prof. Dr. Celal Türer, Bilay Yayınları, 2021, ss. 237-246		Anlatım, Tartışma, Soru-Cevap	Paristik Felsefe: Latin Batı Orta Çağ Felsefesi	
8				Vize Sınavı	
9	Felsefe Tarihi, Edit. Prof. Dr. Celal Türer, Bilay Yayınları, 2021, ss. 246-255		Anlatım, Tartışma, Soru-Cevap	Hristiyanlığın felsefileşmesi Dönemi	
10	Felsefe Tarihi, Edit. Prof. Dr. Celal Türer, Bilay Yayınları, 2021, ss. 246-255		Anlatım, Tartışma, Soru-Cevap	Hristiyanlığın felsefileşmesi Dönemi	
11	Felsefe Tarihi, Edit. Prof. Dr. Celal Türer, Bilay Yayınları, 2021, ss. 303-310		Anlatım, Tartışma, Soru-Cevap	Skolastik felsefe: Skolastik felsefenin önemli temsilcileri	
12	Felsefe Tarihi, Edit. Prof. Dr. Celal Türer, Bilay Yayınları, 2021, ss. 311-316		Anlatım, Tartışma, Soru-Cevap	Latin İbn Rüşdçülüğü, Ockhamlı William, Aristotelesçi Akıl Öğretisi ve Paris Sanat Fakültesi	
13	Felsefe Tarihi, Edit. Prof. Dr. Celal Türer, Bilay Yayınları, 2021, ss. 317-342		Anlatım, Tartışma, Soru-Cevap	Rönesans Felsefesi	
14	Felsefe Tarihi, Edit. Prof. Dr. Celal Türer, Bilay Yayınları, 2021, ss. 317-342		Anlatım, Tartışma, Soru-Cevap	Rönesans Felsefesi	
15	Felsefe Tarihi, Edit. Prof. Dr. Celal Türer, Bilay Yayınları, 2021, ss. 317-342		Anlatım, Tartışma, Soru-Cevap	Rönesans Felsefesi	

İş Yükleri

Aktiviteler	Sayısı	Süresi (saat)
Vize	1	1,00
Final	1	1,00
Derse Katılım	14	2,00
Ders Öncesi Bireysel Çalışma	14	1,00
Ders Sonrası Bireysel Çalışma	14	1,00
Final Sınavı Hazırlık	1	7,00
Ara Sınav Hazırlık	1	7,00
Araştırma Sunumu	1	1,00

Aktiviteler	Ağırlığı (%)
Final	60,00
Vize	40,00

İlahiyat / İLAHİYAT X Öğrenme Çıktısı İlişkisi

	P.Ç. 1	P.Ç. 2	P.Ç. 3	P.Ç. 4	P.Ç. 5	P.Ç. 6	P.Ç. 7	P.Ç. 8	P.Ç. 9	P.Ç. 10	P.Ç. 11	P.Ç. 12	P.Ç. 13	P.Ç. 14	P.Ç. 15	P.Ç. 16	P.Ç. 17	P.Ç. 18	P.Ç. 19	P.Ç. 20
Ö.Ç. 1					2		4		4	5		2			5	5				
Ö.Ç. 2					2		4		4	5		2			5	5				
Ö.Ç. 3					2		4		4	5		2			5	5				
Ö.Ç. 4					2		4		4	5		2			5	5				
Ö.Ç. 5					2		4		4	5		2			5	5				
Ö.Ç. 6					2		4		4	5		2			5	5				

Tablo :

- P.Ç. 1 :** Hz. Peygamber'in söz, fiil ve takrirleri, fiziksel ve ahlaki özellikleri, hadisin ve hadis ilminin tarihi seyri, usulü, problemleri, yorumlanması ve kültürel değeri hakkında bilgi sahibidir.
- P.Ç. 2 :** İslam dünyasında dini ve siyasi gayelerle vücut bulmuş klasik ve çağdaş akımlar hakkında temel bilgi sahibidir.
- P.Ç. 3 :** Tasavvufun tarihi, kavramları, kurumları, şahsiyetleri ve felsefesi hakkında bilgi sahibidir.
- P.Ç. 4 :** Kur'an-ı Kerim'i usulüne uygun okur ve ilmi ölçüler çerçevesinde yorumlar
- P.Ç. 5 :** İslam inanç esaslarını ve Kelam problemlerini akıl ve nakil çerçevesinde bilimsel metotlarla değerlendirir
- P.Ç. 6 :** Alanıyla ilgili klasik ve modern metinleri anlayabilecek ve kendisini sözlü ve yazılı olarak ifade edebilecek düzeyde Arapçayı ve bir batı dilini en az Avrupa dil portföyü B1 genel düzeyinde kullanarak ilahiyat alanındaki bilgileri izler ve meslektaşları ile iletişim kurar.
- P.Ç. 7 :** Din ve dini konuları felsefi, sosyolojik ve psikolojik açıdan değerlendirebilir.
- P.Ç. 8 :** Klasik kaynaklarda ve modern araştırmalarda İslam fıkhnının temel konularını, mukayeseli hukuk yöntemleri çerçevesinde İslam hukuku ile diğer hukuk sistemleri arasında karşılaştırarak değerlendirebilir.
- P.Ç. 9 :** Bireysel, toplumsal ve küresel nitelikteki olay ve sorunlara, dini ve sosyal bilimlerin verileri doğrultusunda, tanımlama, kurgulama, değerlendirme ve çözüm önerileri getirebilme becerisi.
- P.Ç. 10 :** Her çeşit bireysel, toplumsal hatta küresel nitelikli, felsefi, sosyal, psikolojik ve dini içerikli sorunları, temel kaynaklardan yararlanarak, bilimsel düzeyde araştırıp, analiz ve sentez yaparak, rapor haline getirebilme.
- P.Ç. 11 :** Dini metinleri orijinal kaynaklarından okuyup, anlayabilecek düzeyde dil becerisi elde edebilme.
- P.Ç. 12 :** Din bilimlerine ilişkin tarihi bilgi birikimiyle birlikte, alanıyla ilgili güncel bilgi ve gelişmeleri izleyebilme ve sorunların çözümünde kullanabilme becerisi.
- P.Ç. 13 :** Tarihi süreç içinde oluşmuş İslam Kültür ve Medeniyetini özgün nitelikleriyle kavratarak, tarihi ve kültürel mirasımıza ilişkin bir aidiyet duygusu ve bilinci geliştirebilme.
- P.Ç. 14 :** Örgün ve yaygın din eğitiminin hedef kitlesi olan çocuk, genç, yetişkin ve yaşlıları biyolojik, psikolojik, sosyal ve dini gelişim özelliklerine göre tanıyıp, uygun yöntem ve tekniklerle dini öğretileri sunabilme becerisi.
- P.Ç. 15 :** Eleştirel düşünebilme
- P.Ç. 16 :** Rasyonel düşünebilme
- P.Ç. 17 :** İslam dininin evrensel değerleri ışığında toplumun dini-ahlaki ihtiyaçlarına çözümler üretir.

- P.Ç. 18 :** İslami ilimlerin gelişim süreçleri hakkında analiz yapar.
- P.Ç. 19 :** İslam bilimlerine ilişkin temel kavramları doğru kullanır.
- P.Ç. 20 :** Din, mezhep ve çağdaş dini akımlar hakkında karşılaştırmalar yapar.
- Ö.Ç. 1 :** Hellenistik dönemin temel felsefi okullarını tanıma: Stoacılık, Epikürizm ve Skeptisizm gibi Aristoteles sonrası okulların ahlak ve doğa görüşlerini ayırt edebilme.
- Ö.Ç. 2 :** Yeni Platonculuğun metafizik yapısını çözümleme: Plotinus'un "Bir" (The One) kavramı ve sudur (emanation) teorisinin antik felsefe ile Orta Çağ düşüncesi arasındaki köprü rolünü açıklayabilme.
- Ö.Ç. 3 :** Patristik felsefe ve Hristiyan dogmalarının oluşumunu değerlendirme: Kilise Babalarının (Patristik dönem) Grek felsefesini Hristiyan teolojisiyle nasıl sentezlediğini ve akıl-inanç ilişkisini nasıl kurguladığını tartışabilme.
- Ö.Ç. 4 :** Antik mirasa dayalı felsefi sürekliliği kavrama: Hellenistik ve Yeni Platoncu kavramların Patristik dönem üzerindeki etkilerini izleyerek, Batı düşüncesindeki tarihsel sürekliliği eleştirel bir şekilde analiz edebilme.
- Ö.Ç. 5 :** Skolastik yöntemi (akıl-inanç sentezi) kavrayarak, Thomas Aquinas gibi düşünürlerin Aristoteles mantığını Hristiyanlık ile nasıl birleştirdiğini açıklayabilme
- Ö.Ç. 6 :** Hümanizm ve insanmerkezcilik ekseninde, Rönesans'ın Orta Çağ'dan kopuşunu ve modern bilim ile siyasetin doğuşunu açıklayabilme.